ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ ДЕРЖАВИ ДЛЯ ПЕРЕВІЗНИКІВ

Зручність, швидкість та прозорість

90% усіх державних послуг — у режим онлайн до 2024 року. Зменшення кількості взаємодій громадян і бізнесу з владою втричі. Досягнення нульового рівня корупції у сфері надання адміністративних послуг. Ці та інші цілі передбачає концепція програми «Держава у смартфоні». Не минула ця реформа і сферу перевезень.

Адже безумовними перевагами електронних сервісів у транспортній сфері є:

- спрощення процедури отримання адміністративної послуги;
- скасування паперової тяганини під час взаємодії з перевізниками;
- зменшення ролі чиновника при взаємодії бізнесу і держави;
- формування єдиної точки доступу для всіх підприємців, які працюють на ринку перевезень, до адміністративних послуг Державної служби України з безпеки на транспорті (Укртрансбезпеки) в електронній формі;
- мінімізація витрат робочого часу та ресурсів підприємств, спричинена виключенням необхідності особистого спілкування представника перевізника з чиновниками.

Окрім цього, процес отримання документів у органах влади було організовано повністю вручну, що підвищувало корупційні ризики, а також можливість помилки на основі людського фактора, і значно затягувало процедуру надання адміністративної послуги.

Отже, завдяки впровадженню електронних сервісів у сфері перевезення відбувається розвиток бізнесу, поліпшення інвестиційного клімату, а отже, зростання економіки і покращення життя кожного з нас. Це втілення основної ідеї діджиталізованої країни: «Держава — партнер. Ми будемо спілкуватися прозоро, взаємодіяти ефективно, працювати на результат!»

«ШЛЯХ»

Одним з таких яскравих проявів діджиталізації України є електронний кабінет перевізника «ШЛЯХ» — цифровий проєкт Укртрансбезпеки з надання адміністративних послуг перевізникам, який було запущено ще у серпні 2021 року.

Електронний кабінет перевізника — це реальний бізнес-інструмент, який не тільки дозволяє спростити процес ліцензування для учасників ринку, а й допомагає їм краще дотримуватись вимог законодавства. Окрім електронних послуг, електронний кабінет перевізника також містить інформацію про самого перевізника, наявність та строк дії ліцензій, транспортні засоби, маршрути, наявні дозволи та штрафи, накладені інспекторами Укртрансбезпеки тощо.

Вказаний онлайн-сервіс доступний за посиланням: https://shlyah.dsbt.gov.ua/. Доступні також технічна підтримка онлайн-сервісу з надання адміністративних послуг Державної служби України з безпеки на транспорті за посиланням: https://t.me/prostoro_dsbt_gov_ua.

Ця система «ШЛЯХ» лише за кілька місяців потрапила у топ-10 найактивніших систем державних сервісів, що розвиваються. За даними інтегрованої системи електронної ідентифікації ID.GOV.UA, щомісяця на платформі системи «ШЛЯХ» проходить понад 95 тисяч авторизацій.

За даними представників Укртрансбезпеки, нині «ШЛЯХ» є зручним і корисним сервісом, за допомогою якого перевізники можуть отримати такі послуги:

- замовлення та бронювання дозволів на здійснення міжнародних перевезень;
- онлайн-оплата за надання адміністративних послуг;
- отримання даних щодо перетину кордону транспортним засобом та наявність вантажної митної декларації;
- звіт про рух дозволів та їх наявність у пунктах видачі дозволів;
- онлайн-подача анкети на участь у конкурсі з розподілу дозволів ЄКМТ та їх подальшого отримання;
- електронна реєстрація рейсів, здійснених за дозволами ЄКМТ;
- автоматичний розрахунок ефективності використання у дозволі ЄКМТ з їх подальшим розподілом між автомобільними перевізниками.

Запуск системи «Шлях» дозволив скасувати плату за бронювання дозволів на міжнародні вантажні перевезення, підвищив контроль за обігом дозволів на міжнародні транспортні перевезення, зменшив корупційні ризики в даній сфері.

Ліцензування перевезень

Важливим поліпшенням стало те, що з березня 2022 року, фактично вже під час повномасштабного російського вторгнення, Укртрансбезпека запустила новий цифровий інструмент — сервіс «Ліцензування» системи «ШЛЯХ». Він максимально спрощує процедуру подання документів та управління ліцензійними справами.

За час своєї роботи сервіс показав такі результати:

- кількість опрацьованих заяв збільшилася у 7 разів;
- термін розгляду заяв скоротився із 1–3 місяців до 1–5 днів;
- кількість позитивних рішень зросла до 75%.

Завдяки впровадженню цього сервісу процес отримання ліцензії став максимально зручним, швидким та з ліквідованими корупційними ризиками.

Однак сучасні реалії також вплинули на порядок отримання ліцензії (зміни згідно з постановою КМУ № 368 від 25 березня 2022 року «Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом»).

Зверніть увагу! Ліцензії на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 календарних днів, наступних за днем його припинення або скасування, оформлюються в електронному вигляді та оприлюднюються на порталі електронних сервісів Укртрансбезпеки https://bit.ly/3Ns5W1x. Після закінчення зазначеного строку такі ліцензії підлягають анулюванню протягом 60 календарних днів.

З детальною інструкцією подання документів на отримання ліцензії на період дії воєнного стану або повідомлення про зміну даних можна ознайомитися за посиланням https://cutt.ly/YFRcuHJ.

Отримати ліцензію можна в інформаційній системі «ШЛЯХ» Укртрансбезпеки у кілька простих кроків:

1. За допомогою КЕП керівника авторизуватися у системі «Шлях» (https://shlyah.dsbt.gov.ua/), натиснувши кнопку «Увійти».

2. ЗДОБУВАЧУ у розділі головного меню «Заяви» перейти до пункту меню

Передплатний індекс 06880

«Отримання ліцензії» або «Отримання ліцензії (воєнний стан)».

ЛІЦЕНЗІАТУ для подачі заяви на отримання ліцензії або повідомлення про зміну даних необхідно змінити робочий стіл на «Ліцензування» та у розділі головного меню «Заяви» перейти до пункту меню «Розширення ліцензії» або «Розширення ліцензії (воєнний стан)» та у вікні, яке відкрилося, натиснути +.

3. Після натискання + ви отримаєте доступ до електронної форми подачі заяви на отримання ліцензії, яка має: 5 вкладок, якщо ви отримуєте тимчасову ліцензію на період воєнного стану; або 7 вкладок, якщо ви отримуєте звичайну (постійну) ліцензію.

4. Після успішного заповнення всіх даних потрібно обов'язково натиснути кнопку «Передати на розгляд». Будьте уважні, адже лише після цього заяві присвоюється номер, змінюється стан процесу та заява передається до розгляду в Укртрансбезпеку.

Окрім того, пам'ятайте, що заяви або повідомлення про зміну даних, які були передані до розгляду та які мають реєстраційний номер, не можуть бути видалені. По таких заявах/повідомленнях потрібно чекати рішення органу ліцензування, і лише потім подавати нову заяву. Одночасно можна створити тільки одну заяву або повідомлення.

Тож особа під час подачі такої інформації в сервіс «Ліцензування» системи «ШЛЯХ» повинна бути максимально уважною та зосередженою.

Найближчим часом очікується також...

Але це не остаточний перелік доступних послуг системи «ШЛЯХ», він постійно розширюється, надалі планується збільшення можливостей перевізників у комунікуванні з представниками влади.

Відповідно до заяв очільників Міністерства інфраструктури України паралельно йде робота над повним скасуванням дозвільної системи в автоперевезеннях з ЄС, а також над проєктом «Відкритий кордон». Хоча, зі свого боку, можновладці також анонсували і менш приємну перспективу — електронні штрафи.

Частина нововведень впроваджуватиметься вже з жовтня 2022 року: зокрема, анонсовано повноцінний запуск в роботу системи для онлайн-бронювання дозволів «ШЛЯХ», а також планується у промисловому режимі запуск електронно-товаротранспортної накладної та програми «еКордон». До того ж окремим проєктом планується запуск інформаційно-аналітичної системи «еПасажир» щодо міжобласних пасажирських перевезень.

Електронна черга перетину кордону

З жовтня запустять «еКордон» — проєкт електронної черги на кордоні. Він дозволить заздалегідь зареєструватися в чергу і приїхати на митний пункт пропуску на визначений час. Відтак можна буде швидко проходити оформлення на кордоні, а транспортним засобам — не простоювати декілька днів. Зареєструватись в електронній черзі можна буде через спеціальний сайт.

За прогнозами розробників це допоможе водіям не стояти в живій черзі на узбіччі доріг, що ведуть до прикордонних пунктів пропуску, по тижню і більше, а підприємцям — не втрачати власні кошти від такого простою.

Також заплановано, що ця система буде інтегрована з базами даних митниці та прикордонної служби. Це потрібно, зокрема, щоб виділити окремі авто в пріоритетну чергу. Йдеться про автомобілі, які везуть продукти, що швидко псуються. Вони перераховані в Українській класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності — групи товарів з 1 до 24. Що саме їде на кордон у кожній автівці, система

буде дізнаватись з митної декларації. А людське втручання в систему планується виключити повністю. Жодного ручного регулювання черги не буде.

Однак попри значні переваги такого проєкту, його недоліком є можливість бронювання для будь-якого транспортного засобу, прибуття якого до переходу кордону в заявлений термін не можна гарантувати, тобто залежить від добросовісності перевізника/водія. Це може спричинити неприбуття значної частини автомобілів та зловживання надмірним і передчасним бронюванням. Окрім того, не передбачені зони (стоянки) транспортних засобів на безоплатній основі. Тоді як у країнах Європейського союзу (таких як Польща, Естонія, Литва, Фінляндія) скрізь перед митними пунктами пропуску передбачені та функціонують сервісні зони. Адже комфортні умови сприятимуть полегшенню часу очікування.

Саме тому у майбутньому анонсується, що «Електронна черга перетину кордону» буде абсолютно безкоштовною, а заїжджати до сервісної зони водії мають обов'язково. Де і як очікувати проїзду через кордон, перевізник обиратиме самостійно, а система сповіщатиме автоматично телефоном, коли саме час під'їжджати до пункту пропуску. У разі якщо рух черги затримується чи пришвидшується, водій також отримає повідомлення заздалегідь.

Спочатку така система буде впроваджена лише на одному пункті пропуску. Після випробувань та вдосконалення вона буде масштабована на всі пункти пропуску.

Тож сама перспектива впровадження такого сервісу є досить приваблива і для

автоперевізників, і для власників компаній, що здійснюють автомобільні перевезення.

Митна декларація

І навіть це іще не все... Відповідно до заяв заступника керівника Офісу Президента Кирила Тимошенка запрацював також сервіс з оформлення електронної декларації для ввезення гуманітарної допомоги через митний кордон України. Зокрема, він повідомляє, що з будь-якої країни світу ви можете заповнити заздалегідь митну е-декларацію для гуманітарного вантажу. Це пришвидшить проходження митниці та посприяє зменшенню черг у митних пунктах.

Для оформлення електронної форми митної декларації слід здійснити три прості кроки:

1. Заповнити електронну форму за посиланням: https://customs.help.gov.ua/ukr/import-notification/.
2. Роздрукувати заповнену форму, яка прийде на електронну адресу замовника, та підписати її.
3. Передати роздруковану та підписану декларацію представнику митниці під час проходження українського кордону.

Таким чином, створені електронні сервіси у сфері автоперевезень є тільки частиною масштабної програми дебюрократизації України, які наразі постійно удосконалюються і розширюються. Маємо надію, що надалі ці сервіси зможуть розвиватися та збільшувати свій функціонал ще швидше та якісніше!

Ольга Катаранова
Юрисконсульт ВГО «Громадський комітет транспортної безпеки»